

ritet, den gensidige forpligtelse over for hinanden i samfundet. Det er vigtigt, at det bliver en europæisk værdi, vi holder fast i, nemlig at vi har forpligtelser over for hinanden og over for dem, der ikke har så gode vilkår, og at vi må sørge for, at forskellene i samfundet ikke bliver for store.

Det har været diskuteret, om dette charter skal skrives ind i Traktaten. Fra Det Radikale Venstres side er vi ikke parat til det. Der skal i hvert fald laves nogle omskrivninger, sådan at man juridisk kan fortolke eller får lettere ved at fortolke, hvad meningen er med ordene. Men på den anden side må vi også se på, hvad det er for lande eller situationer, som trækker i retning af, at man gerne vil have skrevet menneskerettighederne ind i Traktaten.

Det er lande som Grækenland, Portugal og Spanien, som alle er lande, der har diktatur i frisk erindring, og som gerne vil være helt sikre på, at EU er en institution, som værner om menneskerettighederne, også for medlemsstaterne. Man forstår deres bekymring. De ved, hvad det betyder at have et diktatur. Danmark, Sverige, Finland, Holland, England og andre lande er mindre bekymrede, og vi siger: Vi synes, den europæiske menneskerettighedskonvention er god nok og er alt nok. Vi føler os godt beskyttet af den, og vi føler os godt taget vare på af Menneskerettighedsdomstolen.

Der er ikke noget at sige til, at vi er ubekymrede. Vi har haft et demokrati, som har fungeret uafbrudt i 150 år, men der er lande, som har god ret til at være bekymrede, og det synes jeg også man skal respektere. Den proces, vi er i gang med nu med at prøve at få fælles gods ind i det europæiske samarbejde, også på rettighedsområdet, skal vi hjælpe på al mulig måde og hilse velkommen.

Vi tilslutter os det forslag til vedtagelse, som vi selv har været med til at fremsætte.

Keld Albrechtsen (EL):

Man kunne jo sige, at eftersom regeringen højtideligt har forsikret os om, at dette forslag til charter hverken medfører forbedringer eller forringelser af menneskerettighederne, hvordan kan nogen så have noget imod en så troskyldigt udseende skriveøvelse. Det er da selvfølgelig klart et relevant spørgsmål.

Man kan jo også stille spørgsmålet på den måde: Er der en grund til, at man laver en sådan skriveøvelse? For det er jo ikke på grund af, at man vil forbedre menneskerettighederne. Det er

heller ikke for at forværre dem. Det er altså ikke for at ændre verden. Så må man spørge sig selv: Hvorfor laver man så et sådant projekt?

Desværre er svaret på det spørgsmål rimelig enkelt. Det er, fordi – det er derfor, man valgte dette klosteragtige, katolske udtryk konvent – det jo i virkeligheden handler om en grundlovgivende forsamling. Det måtte man ikke kalde den, og derfor brugte man dette katolske udtryk. Dermed i øvrigt naturligvis ikke være sagt noget som helst nedsættende om konventer eller katolske kirker.

Så har jeg jo arbejdet lidt med nogle spørgsmål til det her. Jeg fik et svar fra udenrigsministeren, der bekymrer mig meget, for udenrigsministeren havde fundet ud af, at jeg tager fejl, når jeg forudsætter, at Danmark altid har eneansvaret for, at lovgivning, der gennemføres her i Danmark, respekterer menneskerettighederne.

Jeg fik at vide af udenrigsministeren, at situationen er sådan, at vi her i Folketinget ikke lænere har eneansvaret for overholdelsen af menneskerettighederne på dansk territorium. Det var for mig faktisk en ret rystende oplysning, for jeg havde som en selvfølgelig antagelse, indtil jeg fik det svar, at Folketinget naturligvis har ansvaret for, at der ingen krænkelse af menneskerettighederne finder sted på dansk territorium.

Men jeg fik at vide af udenrigsministeren, at det allerede i dag er sådan, at hvis EU-lovgivningen krænker menneskerettighederne på dansk territorium, så har den danske stat ikke eneansvaret for at sikre, at den krænkelse af menneskerettighederne bringes til ophør. Det har EF-Domstolen.

Så kunne man sige: Hvem kan dog nære mistillid til så ophøjet en institution som EF-Domstolen? Det er selvfølgelig et ganske uartigt spørgsmål, det kan jeg da godt se. Men alligevel kom jeg til at tænke på: Hvad er EF-Domstolen egentlig? Ja, det er jo en statslig domstol. Det er en domstol, der har til opgave at håndhæve ret, lovgivning, gældende ret, administrative bestemmelser – at håndhæve statsmagt. Det vil sige, at den i sin natur ikke er en menneskerettighedsdomstol, men en statslig domstol ligesom f.eks. den amerikanske Højesteret.

I USA har man den situation, at den øverste domstol, også når det gælder menneskerettigheder, er en statslig domstol, nemlig USA's Højesteret. Amerikanske borgere har ingen mulighed for at appellere til en menneskerettighedsdomstol.